

ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ
НА ДЕРЖАВНОМУ ТА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНЯХ**

5 жовтня 2019 р.

м. Київ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Горник Володимир Гнатович – директор Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, доктор наук з державного управління, доцент.

Кравченко Сергій Олександрович – завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, доктор наук з державного управління, доцент.

Клименюк Микола Миколайович – завідувач кафедри менеджменту та міжнародних економічних відносин Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, доктор економічних наук, професор.

Путінцев Анатолій Васильович – в.о. завідувача кафедри фінансів та обліку Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, кандидат економічних наук, доцент.

Петровська Ірина Олегівна – в.о. завідувача кафедри економіки, підприємництва та природничих наук Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, кандидат економічних наук, доцент, старший науковий співробітник.

Перспективи розвитку нової економічної системи на державному та регіональному рівнях: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 5 жовтня 2019 р. – Київ: Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2019. – 132 с.

ISBN 978-966-916-934-1

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Перспективи розвитку нової економічної системи на державному та регіональному рівнях», яка відбулася на базі Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського 5 жовтня 2019 р.

УДК 330.34(063)

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Тржецяк О. Б.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ РИНКІВ..... 7

НАПРЯМ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Галич М. В., Ханова О. В.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ..... 10

Завгородній А. В.

АГРОПРОДОВОЛЬЧА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА
ДІЯЛЬНІСТЬ РЕГІОНУ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ 13

Остапенко Т. Г.

РЕГІОНАЛЬНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СИСТЕМИ НАНОЕКОНОМІКИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО
ГЛОБАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА 17

Сидоров Е. Ю.

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ
В ГЛОБАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ 20

НАПРЯМ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Бугайчук Н. В.

ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІ ІНДИКАТОРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ 24

Гнаткович О. Д., Устінова Г. С., Чепурнова О. С.

УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНОЮ СФЕРОЮ М. ЛЬВОВА 28

Лагодієнко Н. В.

ДЕПОПУЛЯЦІЯ ТА МОТИВАЦІЯ У СТАЛОМУ РОЗВИТКУ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ..... 30

Лихоманова І. М.

МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ 33

НАПРЯМ 4. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Богданов С. Г.

ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В РОЗВИТОК
МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ НА КУРОРТАХ..... 37

Рудаченко О. О., Бібік Н. В. ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ ОТГ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	40
Чуницька І. І., Філіпішина К. І. НАПРЯМИ РОЗПОДІЛУ ДЕРЖАВНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ПІДПРИЄМНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ	42
Шека О. О. ОБҐРУНТУВАННЯ КОМПЛЕКСНОГО ПІДХОДУ ДО РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ РЕКРЕАЦІЇ Й ТУРИЗМУ	45
НАПРЯМ 5. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ	
Воронкова Т. Є., Несенюк А. С. СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	48
Гросул В. А., Чатченко О. Є. ДРАЙВЕРИ ВИТРАТ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ПІДПРИЄМСТВА РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	51
Гудзь О. Є., Шмалій Л. В. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ.....	55
Кадирус І. Г., Іващенко О. В. ОСНОВНІ ЕТАПИ ПРОВЕДЕННЯ РЕКЛАМНОЇ КАМПАНІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	57
Лукашова Л. В. ТИПІЗАЦІЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	60
Пархомець М. К., Уніят Л. М. РОЗВИТОК АГРОПРОМИСЛОВОГО БІЗНЕСУ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ	63
Середа Н. М. ВПЛИВ КОНКУРЕНТНОЇ БОРОТЬБИ НА УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	67
Філіпішина Л. М., Сергєєв І. В. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	70
Шпатакова О. Л. ЕКОЛОГІЧНА СТРАТЕГІЯ ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ УПРАВЛІННЯ БУДІВЕЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	73

НАПРЯМ 6. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Беля А. Р.

ІНСТИТУЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО
КОНТРОЛЮ В УМОВАХ РЕФОРМИ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ 77

Машканцева С. О.

МУЛЬТИМОДАЛЬНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ В СИСТЕМІ ЗВ'ЯЗКІВ
РЕГІОНАЛЬНОЇ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ..... 81

Соболева Г. Г.

РЕГІОНАЛЬНЕ СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ 84

Турленко Н. В., Алексейчук О. О.

РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ ГАЛУЗЕЙ АПК В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ТА СТРУКТУРНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ..... 87

Швець О. В.

НОВІТНЯ ДОКТРИНА РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ 89

НАПРЯМ 7. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Muweis Justyna

IMPORTANCE OF ECO-INOVATIONS
IN A CIRCULAR ECONOMY MODEL 93

Андрущенко О. С.

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ
СОЛЯНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ 95

Косінський П. М.

ВИЗНАЧЕННЯ СУТІ ЕКОНОМІЧНОГО СТИМУЛЮВАННЯ
В ПРИРОДНО-РЕСУРСНІЙ СФЕРІ..... 98

НАПРЯМ 8. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Галайко А. М.

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ БЮДЖЕТНОЇ ПІДТРИМКИ
РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ 102

Еш С. М.

ПРІОРИТЕТИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ 105

Житар М. О.

ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ НАСЛІДКІ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ
НА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ АРХІТЕКТУРИ ЕКОНОМІКИ 108

Коровій В. В.

ФІСКАЛЬНА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ
ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ 111

Мороз І. В. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ТА ФОРМУВАННЯ ЗОВНІШНЬОГО ДЕРЖАВНОГО БОРГУ	114
Руденко В. В. ВПЛИВ ФІСКУ НА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ ПІДХІД	117
Тітарчук М. І. ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	121
Хома І. Б., Василюк Т. В. ВЕНЧУРНЕ ФІНАНСУВАННЯ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	124
НАПРЯМ 9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ	
Скорнякова Ю. Б., Овчаренко А. А. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ З ПОДАТКІВ НА МАЙНО	128

Андрущенко Олеся Сергіївна

асистент кафедри публічного управління та
менеджменту природоохоронної діяльності

Одеського державного екологічного університету

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ

Вдале географічне положення, сприятливі кліматичні умови, розуміння важливості скорочення залежності України від традиційних енергоресурсів та запобігання виснаження їх наявних запасів, необхідність підвищення ефективності і конкурентоспроможності національної економіки без нанесення шкоди навколишньому природному середовищу є передумовами диверсифікації енергетичного балансу економіки країни за рахунок сонячної енергогенерації. За оцінками фахівців, річний технічно-досяжний енергетичний потенціал сонячної енергії в Україні є еквівалентним 4,2 млн. т н.е. (або 38,2 млрд. кВт-год), а його використання дозволяє заощадити близько 5 млрд. м³ природного газу [1].

Розвиток сонячної енергетики в Україні відбувається досить швидкими темпами. Так, з 2010 по 2018 рік встановлена потужність вітчизняних об'єктів сонячної електроенергетики зростає з 10 до 1388 МВт й, згідно прогнозів, збільшиться до 3000 МВт у 2020 році. За даними Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження, завдяки дії «зеленого» тарифу в українську сонячну енергетику було інвестовано приблизно 2 млрд. євро. Зараз в країні функціонує більше 2000 промислових і майже 10000 приватних альтернативних сонячних електростанцій. За прогнозами експертів, приєднана потужність до 2035 року має досягти 5 ГВт [2].

Державна політика України задає позитивний вектор розвитку сонячної енергетики, стимулюючим фактором якого сьогодні є «зелений» тариф, за яким

держава купує у комерційних організацій і приватних осіб електричну енергію, що вироблена із застосуванням відновлювальних джерел. Проте заплановане з 2020 року зменшення тарифної підтримки виробників «зеленої» електроенергії (на 25% для сонячних електростанцій) [3] потребує ретельного вивчення всіх обставин подальшого розвитку ринку фотоелектрики, зокрема, уточнення стратегічного планування сталого енергетичного майбутнього країни.

Розуміючи під стратегією інтегровану модель дій, здатних забезпечити досягнення поставлених цілей, а також з огляду на, що в сучасному динамічно мінливому світі велика ймовірність появи нових непередбачених обставин, які не вкладаються в первісну концепцію, прийняття управлінських рішень здійснюється на основі стратегічного планування, одним з інструментів якого є SWOT-аналіз.

Метою дослідження є вдосконалення стратегії використання сонячної енергії в Україні за допомогою SWOT-аналізу.

Уточнення перспектив розвитку сонячної енергетики в Україні будувалося на аналізі сильних і слабких сторін діючої стратегії, загроз і можливостей її реалізації з урахуванням екологічної складової.

Для виявлення найбільш вагомих чинників використовувалася матриця SWOT-аналізу (табл. 1), що відображає інтенсивність прояву кожного з них з подальшим встановленням взаємовпливу, який має бути врахований при вдосконаленні Національної стратегії розвитку сонячної електрогенерації.

В результаті аналізу комбінації «сильні сторони - можливості» визначено орієнтири стратегічного розвитку сонячної енергетики в країні, що передбачають досягнення енергетичної безпеки та покращення екологічної ситуації.

Вплив загроз зовнішнього середовища на сильні сторони національної стратегії розвитку сонячної енергетики гальмує її реалізацію. Так, недостатня інвестиційна активність бізнесу і недосконалість механізму державного фінансування не дозволяють належним чином використовувати значний потенціал сонячної енергії, яким володіє Україна.

SWOT-аналіз реалізації стратегії розвитку сонячної енергетики в Україні

Сильні сторони - Strengths	Слабкі сторони - Weaknesses
<ul style="list-style-type: none"> - невичерпність, екологічна безпека, безкоштовність енергоресурсу; - значний потенціал джерела енергії; - незалежність від постачальників енергоресурсу; - відсутність потреби в утилізації відходів використання енергоресурсів; - поліпшення екологічної ситуації за рахунок досягнення нульового балансу вуглекислого газу; - створення нових робочих місць; - децентралізація і можливість забезпечення енергією «віддалених» споживачів; - можливість створення електростанцій різної потужності (модульність конструкцій); - можливість налагодження власного виробництва сонячних панелей; - членство в Міжнародному агентстві з поновлюваних джерел енергії (IRENA); - діяльність Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження. 	<ul style="list-style-type: none"> - залежність від рівня сонячного випромінювання; - необхідність виділення великих площ для розміщення сонячних елементів (2-3 га / МВт-год [3]); - добова неритмічність отримання електроенергії; - недосконалість нормативно-правової бази, що регулює використання альтернативних джерел енергії; - висока собівартість сонячної електроенергії в порівнянні з тією, що виробляється з вуглеводневих енергоресурсів; - дорожнеча акумуляторів і перетворювачів електроенергії; - обмежене кредитування в довгостроковій перспективі; - значний термін окупності капіталовкладень (більше 12 років); - необхідність утилізації сонячних панелей, які відслужили свій термін експлуатації.
Можливості - Opportunities	Загрози - Threats
<ul style="list-style-type: none"> - забезпечення гарантованої енергетичної безпеки; - енергопостачання віддалених споживачів; - зниження вартості сонячних панелей за рахунок збільшення обсягів їх виробництва; - широкі можливості для міжнародних інвестицій; - економія вуглеводневих енергоресурсів; - скорочення витрат на оплату електроенергії. 	<ul style="list-style-type: none"> - технічні ускладнення при підключені в загальну електромережу; - зниження «зеленого» тарифу; - високі кредитні ставки; - бюрократичні перешкоди; - недостатня інвестиційна активність бізнес-спільноти; - недосконалість механізму державного фінансування проектів сонячної електрогенерації; - збереження низької вартості традиційних енергоресурсів; - низький коефіцієнт використання встановленої потужності (до 40%); - затінення земель, що приводить до змін стану ґрунтів, рослинності; - зміна вологості, теплового балансу, напрямків вітрів в зоні дії сонячної електростанції.

Більшість з загроз для розвитку сонячної енергетики в Україні знаходяться в зоні відповідальності держави. Очевидно, послідовне усунення виявлених загроз здатне на основі наявних потенційних стратегічних переваг здійснити екологічно орієнтовані перетворення енергетичного сектора країни.

Реалізація можливостей зовнішнього середовища для подолання недосконалості стратегії дозволяє визначити потенціал її внутрішніх перетворень, який слід враховувати при формуванні подальших планів енергозабезпечення країни за рахунок використання сонячного випромінювання.

Аналіз взаємовпливу екзогенних загроз на слабкі сторони стратегії свідчить про те, що обмеження стратегічного розвитку сонячної електрогенерації в країні, в значній мірі, обумовлені недоліками нормативно-законодавчої бази, що регулює використання альтернативних джерел енергії, та недосконалістю державного механізму фінансування проектів альтернативної енергетики.

Таким чином, в результаті проведеного SWOT-аналізу визначено сукупність стратегічних ресурсів розвитку вітчизняної сонячної енергетики, що забезпечують можливість реалізації базових цілей сталого розвитку в енергетичному секторі України.

Список використаної літератури:

1. Атлас енергетичного потенціалу відновлюваних джерел енергії України. Київ.: ТОВ «Віол Принт», 2008. – 55 с.
2. Домбровський О. "Зелений" тариф. Кінець ери дорогої енергетики для України // Економічна правда. 13 березня 2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.epravda.com.ua/publications/2019/03/13/645847/>
3. Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65076